

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

The Relationship Between Academic Leadership of the School Administrators and the Effectiveness of
Academic Administration in Schools Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1

ธีรณพัชร ร้อยดาพันธ์¹ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร² รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ³

Theethanaphat Roidaphan¹ Dr.Yaovaluk Sutacort² Assoc Prof Dr.Sayan Boonbai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์ และหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ประจำปีการศึกษา 2564 จำนวน 333 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีสุ่ม
แบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 74 คน และครูผู้สอน
จำนวน 259 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .229 – .711 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .943 ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .284 – .656 และมีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ .945 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้
การวิเคราะห์ t-test, F-test (One-way ANOVA) ใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment
Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program Sakon
Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ธีรณพัชร ร้อยดาพันธ์, theetanapat@gmail.com

รับเมื่อ 6 กันยายน 2565 แก้ไข 20 ตุลาคม 2565 รับเมื่อ 23 ตุลาคม 2565

สถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อรับทราบ เข้าใจและรับรู้ถึงความต้องการของนักเรียน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง ($r = .874$)

6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ผู้บริหารต้องมีความรู้ เข้าใจในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญต่อการวางเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้คำชี้แนะช่วยเหลือครูได้ 3) ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดของตนเอง 4) ด้านการพัฒนานักเรียน ผู้บริหารต้องเข้าถึง ดูแล และคลุกคลี มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ และ 5) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ จัดสถานที่เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ABSTRACT

The purposes of this research aim to examine compare and examine The and establish guidelines for developing the School Administrators and the Effectiveness of Academic Administration in Schools. The sample, obtained through proportional stratified random sampling, were 74 Administrators, and 259 Teachers, yielding a total of 333 participants from under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2021. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan table and multi-stage random sampling. The research instrument for data collection was a rating scale questionnaire containing two aspects: Aspect 1: Academic Leadership of the School Administrators with discriminative power from .229-.711 and reliability .943, and Effectiveness of Academic Administration with discriminative power from .284-.656 and reliability .945 Statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, t -test for independent Samples, and One-Way ANOVA. Pearson's Product moment correlation.

The findings were as follows:

1. Academic Leadership of Educational Institution Administrators and the effectiveness of academic administration of primary schools, according to the opinions of the administrators and teachers, overall, it was at a high level.

2. Academic Leadership of Educational Institution Administrators and the effectiveness of academic administration of primary schools, according to the opinions of educational institution administrators and teachers with different positions and positions, overall, there was a statistically significant difference at the .01

3. Academic Leadership of Educational Institution Administrators and the effectiveness of academic administration of primary schools, according to the opinions of school administrators and teachers with different working experiences overall, there was a statistically significant difference at the .01 level.

4. Academic Leadership of Educational Institution Administrators and the effectiveness of academic administration of primary schools, according to the opinions of the administrators and teachers working in schools of different sizes, overall, there was a statistically significant difference at the level .05

5. Academic Leadership of Educational Institution Administrators There was a positive correlation with the effectiveness of academic administration of schools with statistical significance at the .01 level. ($r = .874$)

6. Guidelines for developing academic leadership of school administrators are as follows: 1) Determining the vision Mission and Goals Executives must have knowledge Understanding of setting a vision and focusing on setting goals of the school. 2) Curriculum development and teaching and learning management Administrators must have knowledge and understanding, can give advice and help teachers. 3) Teacher Professional Development Executives must encourage personnel to develop their knowledge and abilities according to their own aptitudes. 4) Student Development Executives must have access to, care for, and be involved in various activities. 5) Creating an atmosphere of learning Set up a place to facilitate learning.

Keywords: Academic Leadership of the School Administrators, Effectiveness of Academic Administration

ภูมิหลัง

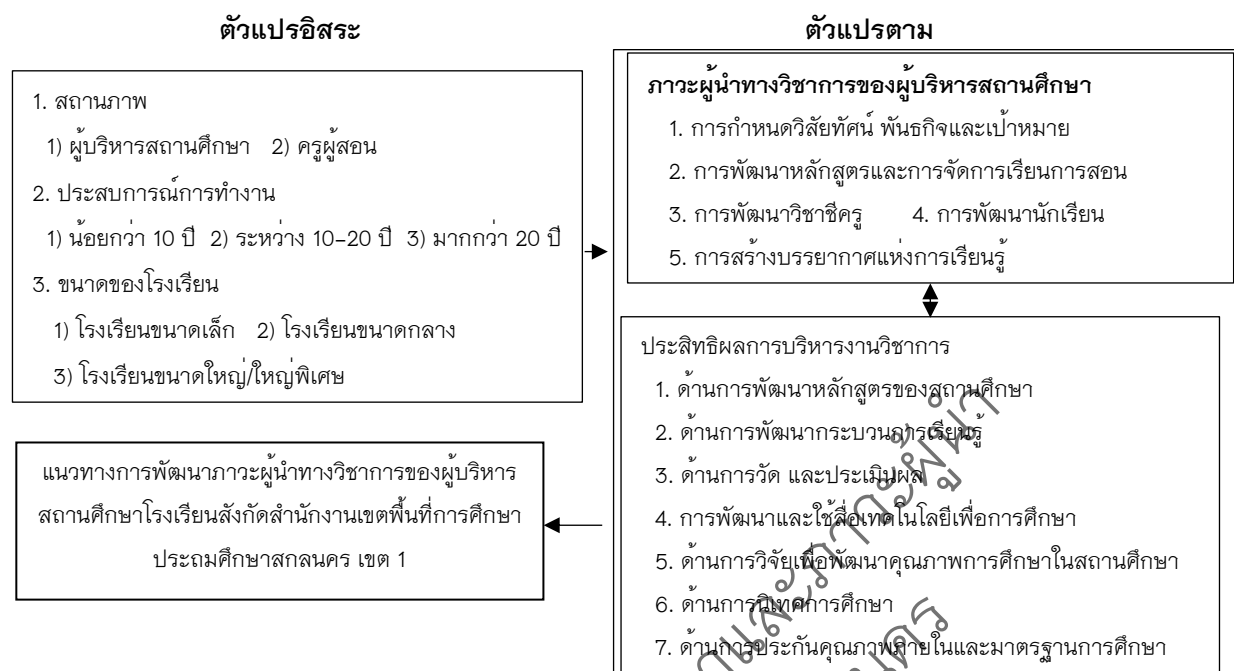
ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างมากในการใช้กลยุทธ์ของกฎระเบียบและกระบวนการควบคุมที่จะปรับเปลี่ยนกิจด้านวิชาการของโรงเรียนกับกลยุทธ์และการดำเนินการ ดังนั้น ผู้นำทางวิชาการจะไม่เน้นการเป็นผู้นำเพียงอย่างเดียว แต่จะให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้วยบทบาททางบริหารได้รวมถึงการประสานงาน การควบคุมและกำกับดูแลหลักสูตรและการเรียนการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของ “หลักทางเทคนิค” ของการศึกษา คือการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ผู้นำทางวิชาการจะต้องประกอบด้วยความรู้และความสามารถพิเศษ เป็นแกนนำในการทำงานอย่างเจาะลึกเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน และกล้าหาญในการทำงานโดยตรงกับครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนและการเรียนรู้ (Hallinger, 2009, อ้างถึงใน พระมหาพิทยา จันทรวงศ์, 2557, หน้า 42)

งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ส่วนงานด้านอื่นๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ทุกคนควรจะได้รับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่งคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอนงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริการสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ได้ศึกษา และจัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรกงานในความรับผิดชอบของผู้บริหารแบ่งเป็น 7 ประเภท ประกอบด้วย 1) งานบริหารงานวิชาการ ร้อยละ 40, 2) งานบริหารบุคลากร ร้อยละ 20, 3) งานบริหารกิจการนักเรียน ร้อยละ 20, 4) งานบริหารการเงิน ร้อยละ 5, 5) งานบริหารอาคารสถานที่ ร้อยละ 5, 6) งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน ร้อยละ 5 และ 7) งานบริหารทั่วไป ร้อยละ 5 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่างานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เนื่องจากจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น (Smith, 1961 อ้างถึงใน วิโรจน์ บุญเรือง, 2557, ออนไลน์)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนโรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำมาปรับปรุงพัฒนาด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีความเป็นเลิศด้านวิชาการมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศชาติต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 175 โรงเรียน จำนวน 1,771 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 192 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,579 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้จำนวน 317 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 324 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 70 คน และครูผู้สอน 254 คน จากโรงเรียนจำนวน 70 โรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ 40% (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 41) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสพการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
จำนวน 7 ด้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อขอความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 1 โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือพร้อมทั้งแบบสอบถามไปมอบให้ผู้อำนวยการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และกลุ่มตัวอย่าง
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ (F-test)
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับของเพียร์สัน (Pearson
Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple
Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก
ไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การพัฒนานักเรียน และการพัฒนาหลักสูตร
และการจัดการเรียนการสอน
2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน
การศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
ต่างกัน โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่า
ครูผู้สอน
4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีสถานภาพการ
ดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็น
มากกว่าครูผู้สอน

5. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย และการพัฒนาวิชาชีพครู มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการพัฒนานักเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การนิเทศการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผล และประเมินผล การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

10. แนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในระดับสูงขึ้นไป มาวิเคราะห์ก่อนสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา สามารถสรุปได้ดังนี้

10.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีความรู้ เข้าใจในด้านการกำหนดวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญต่อการวางเป้าหมายของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารจะต้องขอความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อดูแนวทางและบริบทของชุมชนและสถานศึกษาเพื่อจะได้ความรู้ความต้องการของชุมชน

10.2 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้คำชี้แนะ ช่วยเหลือครูได้ ให้คำปรึกษาได้ ดูจุดเน้นตามบริบทของสถานศึกษา โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลาง 2) ผู้บริหารควรเข้าอบรม หรือสัมมนา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน แล้วนำความรู้มาพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

10.3 การพัฒนาวิชาชีพครู มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาความรู้ความสามารถตามความถนัดของตนเองโดยดการศึกษาต่อ เข้าอบรม หรือเข้าร่วมพัฒนาสมรรถนะในด้านต่าง ๆ ตามที่สนใจ 2) ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อทำไปใช้ในห้องเรียนได้มากที่สุด

10.4 การพัฒนานักเรียน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1. ผู้บริหารต้องเข้าถึง ดูแล และคลุกคลี มีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อรับทราบ เข้าใจและรับรู้ถึงความต้องการของนักเรียน 2) ควรวางแผนเริ่มจากวิชาหลักที่เป็นสิ่งสำคัญและส่งเสริมวิชาการองตามความถนัดและความสามารถที่นำไปใช้ต่อยอดในอนาคตโยให้ตรงคุณลักษณะอันพึงประสงค์

10.5 การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ 1) จัดสถานที่เพื่อให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และดึงดูดให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ 2) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนมาให้ครูแต่ละกลุ่มสาระผลิตสื่อ นวัตกรรม และจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันครูและบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น มีความรู้ความสามารถมากขึ้น ครูมีมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดชัดเจนในด้านการปฏิบัติงานและด้านวิชาการ อีกทั้งความสามารถทางวิชาการ มีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ หมั่นศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร และพัฒนาตนเองให้สามารถเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความเชื่อมั่นให้ร่วมงาน เพราะการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะนำพาองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนที่สูงขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับคุณลักษณะของตนเอง ให้สามารถเป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา เพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษานั้น สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้นำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานหทัย ธรรมรัตน์ (2564, หน้า 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายงานวิชาการให้โรงเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ และได้มีการกระจายอำนาจการศึกษาตามแนวแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวด 4 ว่าด้วย การจัดการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสำคัญ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการปรับโครงสร้างการบริหารกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มอบอำนาจการบริหารสู่โครงการมากขึ้น ทั้งการบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารงานด้านบุคลากร และการบริหารงานทั่วไปและได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรคความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และ

คุณธรรม เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ทาวกลาง (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเปรียบเสมือนผู้ส่งสาร โดยเป็นบุคลากรที่มีภาวะผู้นำอยู่ในตัว จึงสามารถเข้าใจและรับรู้ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการแสดงออกถึงการเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ได้มากกว่าครูผู้สอน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเพียงผู้รับสารที่คอยดู คอยรับฟัง การถ่ายทอดพฤติกรรมต่าง ๆ จากผู้บริหาร ซึ่งอาจจะไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้บริหารถ่ายทอดออกมาได้ทั้งหมด จึงส่งผลให้ผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรชาติ กาญจนกันโห (2562, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลโรงเรียน สู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ทั้งโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมองเห็นรายละเอียดของงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอน จึงมองเห็นจุดอ่อนของงานตรง มากกว่าครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจภา วรงค์พาณิชย์ (2558, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์มากกว่ามีความเป็นผู้นำการบริหารจัดการ บังคับบัญชา มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการบริหาร และการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการบริหารและการปฏิบัติงานน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หยาดทิพย์ ชีซง (2564, หน้า 1) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร พบการวิจัย พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีความคิดหวังเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมากเลยมองเห็นประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันน้อย ทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่ามีความคิดเห็น

มากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจภา วงศ์กาฬสินธุ์ (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงครวญ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละขนาด อาจได้รับแนวคิด หลักการ กระบวนการ ตามนโยบายและเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ไปทางเดียวกัน จึงทำให้การบริหารจัดการโรงเรียน พัฒนาโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ได้จริง กระบวนการพัฒนาที่สำคัญในการพัฒนา ผู้เรียนคือ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสรา ชูเสน (2558, หน้า 71) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงครวญ เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยชนก ปัญญา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงครวญ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงครวญ เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิต่อการปฏิบัติงานในขอบข่าย งานบริหารวิชาการในโรงเรียน ซึ่งกล่าวได้ชัด ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพ งานวิชาการก็จะมากไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะพร บุญใบ (2563, หน้า 1) ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ ทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศงครวญ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ หมั่นศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นผู้วิสัยทัศน์ในการบริหาร และพัฒนาตนเองให้สามารถเป็นที่ ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ร่วมงาน เพราะผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการจะนำพาองค์กร ไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีคุณภาพมากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้กับครูในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ซึ่งการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครูนั้น มีองค์ประกอบหลายด้าน สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ไปทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับส่งเสริมการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเขตอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมาหาแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ปราณี ท้าวกลาง. (2557). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปานหทัย ธรรมรัตน์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระมหาพิทยา จันทรวงษ์. (2557). *การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัสรา ชูเสน. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช.
- วิโรจน์ บุญเรือง. (2552). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรชาติ กาญจนกัณโธ. (2562). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจาทา วงศ์กาฬสินธุ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หยาดทิพย์ สีซอ. (2564). *ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.